

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 3.

Stockholm den 19 Januari 1911.

4:e årg.

Prenumerationspris: 1/4 år . . . kr. 4: 50 1/2 år . . . kr. 2: 50 3/4 " . . . " 3: 50 1 " . . . " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgifvare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11—12. Sthlm 1911, F. Englands Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Post- och telegrafadress: !DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: —. Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	--	--	--	--

Centralstyrelsens i L. K. P. R. 8:de årsmöte.

hade infunnit sig, och möteslokalen, K. F. U. K:s hörsal, företedde en liflig anblick måndagen den 9:de på morgonen, då samlingen ägde rum. Från när och fjärran hade de kommit tillsammans alla dessa kvinnor, varmt och innerligt förbundna genom det gemensamma stora intresset, om än i öfrigt af olika läggning och vidt skillda åsikter.

Landsföreningens ordförande, dr Lydia Wahlström, öppnade mötet med att hälsa centralstyrelsens ledamöter välkomna, hyarvid hon särskildt vände sig till de åtta kvinnliga stadsfullmäktige från landsorten, hvilka voro närvarande. Härefter företogs val af funktionärer inom centralstyrelsen. Dr Lydia Wahlström, fröken Signe Bergman, fru Ezaline Boheman, fil. kand. Axianne Thorstenson och fröken Torborg Widebeck omvaldes till ordförande, vice

Det var i Stockholm, som centralstyrelsen i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt denna gång sammanträdde till årsmöte, det åttonde i ordningen. Ett 70-tal medlemmar

ordförande, sekreterare, skattmästare och vice skattmästare. Dr Wahlström lämnade därpå en redogörelse för hvad i Verkställande Utskottet gjorts med afseende på de storpolitiska förhållandena, berörde de före jul gjorda uppvaktingarna hos statsministern och professor Reuterskiöld samt omnämnde de ganska hoppingivande uttalanden angående utredningens slutförande, som därunder framkommit. Ett besök hos öfverdirektör Widell, som handhar den statistiska delen af utredningen, hade däremot utfallit mindre gynnsamt med afseende på förhoppningarna om att utredningen skulle med det snaraste framläggas färdig.

Med anledning af denna redogörelse beslöt den församlade centralstyrelsen att uppvakta statsministern med en skrifvelse, hvilken på annat ställe i dagens nummer in extenso återgifves såväl som statsministerns svar å densamma. Detta afvisande svar, hvilket tydligt tillkännagaf att utredningen, trots allt tal om densammans betydelse, dock endast varit af underordnad vikt för frågans framförande — eller icke framförande —, blef en verklig öfverraskning. Centralstyrelsen beslöt emellertid, såsom äfven nämnes på annat ställe i tidningen, att i sin mån söka betrygga den kvinnliga rösträttsfrågans förnyade framläggande inför riksdagen.

Bland de första ärenden, som handlades af mötet, var val af representanter vid den internationella rösträttskongressen i Stockholm instundande sommar. De 12 delegerade blefvo: dr Lydia Wahlström, fröken Axianne Thor-

stenson, fru Ann Margret Holmgren, fröken Anna Whitlock, fru Frigga Carlberg, fru Anna B. Wicksell, dr Gulli Petrini, fru Ellen Hagen, fröken J. Wallerstedt, fröken Anna Lindhagen, dr Valfrid Palmgren och docenten Hilma Borelius. Till suppleanter utsågos: fröken Elin Wahlqvist, fru Caroline Benedicks-Bruce, fröken Ellen Wester, fröken Anna Kleman, dr Karolina Widerström och fru Ella Billing.

Sedan fröken Axianne Thorstenson redogjort för förberedelserna till kongressen och huru långt penningeinsamlingen fortskridit, upplästes en för kongressen af fröken Sigrid Leijonhufvud skriven festkantat, till hvilken fröken Elfrida André komponerar musik. Den vackert stämningsfulla dikten mottogs med ihållande handklappningar.

Frågan om hvar nästa centralstyrelsemöte skulle hållas afgjordes sålunda, att detta äfven nästa år förlades till Stockholm, och beslöts att omkostnaderna för detsamma skulle bestridas af L. K. P. R.

Ett förslag om stadgeändring upplästes och antogs såsom hvilande till nästa årsmöte. Enligt detsamma skulle centralstyrelsen på sitt ordinarie sammanträde inom sig utse sin ordförande, i stället för att, såsom hitintills, välja bland Stockholmsföreningens tre representanter.

Landsföreningens sekreterare, fru Boheman, lämnade därefter meddelande om Landsföreningens verksamhet under det gångna året. 12 nya själfständiga föreningar ha bildats samt ett 10-tal filialer. Antalet föreningar uppgick den 31 dec. 1910 till 163. Af tryckalster hade en samlad upplaga af 67,800 exemplar utgifvits.

En kortare debatt utspann sig med anledning af svårigheten att sälja årsberättelserna, hvilka tryckas i ett antal af 4,000 exemplar. Frågan om att uppställa årsberättelsen i tabeller, hvilket skulle förkorta och förenkla den och därigenom göra den billigare, förkastades, och man beslöt att behålla den i dess ursprungliga form. Önskvärdheten af att en kortare, instruktiv uppsats finge inflyta framhölls.

En del af förmiddagens ärenden, hvilka ej medhunos, uppskötos till följande dag.

Aftonens offentliga möte hölls i Musikaliska Akademiens stora sal, som var vackert dekorerad med flaggor. Främst märktes en stor duk i hvitt och gult, internationella alliansens färger, med "Rösträtt för kvinnor" i klara bokstäver på den hvita randen längs igenom flaggan. Sedan dr Lydia Wahlström hälsat de närvarande välkomna, togs ordet af aftonens första talare, f. d. ledamoten af riksdagens Första kammare, lektor T. Säve, som betonade det rättfärdiga i kvinnornas rösträttskräf. Vid sidan af detta framhöll han, med anslutning till Rosa Mayreders påpekande af att skillnaden mellan s. k. manliga och kvinnliga egenskaper alltmera utjämnats samt att det civiliserade samhället själf öfverflödiggjort den på ett primitivare stadium oersättligt värdefulla manliga fysiska styrkan och kraften, kvinnornas arbetsinsats i statens och kommunens tjänst, deras skattebetalningsskyldighet m. m., hvilket allt borde betinga dem samhällliga rättigheter samt deltagande i lagarnas stiftande. Han slutade med några ord om vårt lands ovissa framtid, som

dock skulle bli mindre oviss, då den rätta medborgarandam — genom lika rättigheter för man och kvinna — fått genomtränga alla samhällets medlemmar.

Sedan de kraftiga applåder, med hvilka lektor Säves anförande hälsats, tystnat, framträdde redaktör Hjalmar Branting. Efter en öfverblick af den politiska situationen, statsministerns uttalande samma dag samt en utredning af det socialdemokratiska partiets ställning till den kvinnliga rösträttsrågan riktade tal. en uppmaning till L. K. P. R. att i sin sträfvan efter rösträtt medverka till att alla nu utestängda skulle erhålla full medborgarrätt och ej genom några "streck" uteslutas.

Aftonens tredje talare, lektor Karl Starbäck, uppdrog en kort historik öfver den kvinnliga rösträttsrågans utveckling från F. T. Borgs motion i riksdagen för 25 år sedan med Liss Olof Larssons och Erik Josias Sparres kraftiga, för att icke säga saftiga, motstånd fram till 1909 års debatt om saken i Första kammaren. Han ansåg att denna fråga hunnit öfver löjets och förargelsens moment, de två första skeden en fråga alltid har att passera, samt nu nått fram till aktningens, d. v. s. förberedelsens, det sista stadiet på vägen.

De lifliga applåderna efter såväl redaktör Brantings som lektor Starbäcks föredrag vittnade om publikens tacksamma intresse. Sedan dr Wahlström med några ord tackat talarna upplöstes mötet, och flertalet af de närvarande begävo sig till Grand Hôtel, där en animerad supé vidtog. Tal höllos af dr Karolina Widerström, som särskildt vände sig till de kvinnliga stadsfullmäktige med välönsknningar för deras blifvande arbete, af dr Gulli Petrini, som å stadsfullmäktiges vägnar tackade för välönsknningarna, af dr Lydia Wahlström, som tackade aftonens talare, och af lektor Säve, som besvarade skålen, af fru Frigga Carlberg, som framförde landsortsrepresentanternas tack samt af fru Augusta Widebeck, som framförde en tacksamhetsbetygelse till Verkställande Utskottet.

Tisdagens förhandlingar inleddes med de från föregående dag uppskjutna ärendena, hvarvid början gjordes af fru Klara Lindh, Gefle, som redogjorde för L. K. P. R:s artikelserie. Antalet tidningar, som intagit densamma, hade varit 36, med sammanlagdt 200,000 prenumeranter, hvarför man efter vanlig beräkning, kan antaga, att serien haft tre gånger så många läsare. Tolf ordinarie artiklar samt en gratisartikel hade under året intagits.

På fru Lindhs anförande följde en redogörelse för de meddelanden som lämnats angående den svenska rösträttsrörelsen till utländska tidningar: af fröken N. Kohnberger till franska, tyska, engelska och amerikanska tidningar, af fru E. Boheman till Jus Suffragii. Till fröken Ellen Wester framfördes af sekreteraren, fru Boheman, ett tack för de intressanta och utredande artiklar, som under årets lopp månatligen skrifs för Dagny. Fröken Wester åtog sig att äfven för detta år fortsätta med sina för Dagny värderika bidrag.

Dagny var nästa punkt på programmet, och i ett af varmt intresse för tidningen buret föredrag framhöll frö-

Juvel- Guld- & Emalj arbeten.
DAVID ANDERSEN & Comp.
Hofjuvelerare.
4 Fredsgatan 4.

CLARA SMITT-DRYSELIUS,
BADLÄKARE.
ELEKTRISKA LJUSINSTITUTET,
24 B Grefvregatan 24 B, STOCKHOLM. A. T. 42 25.

Inre, nervösa och reumatiska lidanden, ägghvita, sockersjuka, sömnlöshet m. m. Specialitet: Kvinnosjukdomar.

ken Anna Sundbom, Gefle, vikten af att arbeta för Dagnys spridning samt uppmanade till att icke endast söka skaffa prenumeranter utan äfven annonser. Fru Widebecks motion om ett billigt rösträttsblad, månadsblad eller dylikt, som därpå framfördes, vann ingen anklång; man ansåg att alla sträfvanden för närvarande borde inriktas på att stödja Dagny och att ett billigt och populärt hållet rösträttsblad, om äfven ur vissa synpunkter önskvärdt, nu ej kunde ifrågakomma.

Återstående ärenden från föregående dags förhandlingar voro frågan om en uppmaning till resp. platstidningar att öppna sina spalter för kvinnorörelsen, inledare fru Brita Nyberg, Tierp, fru Alma Lénströms, Vaxholm, och fru Caroline Benedicks-Bruces, Visby, beaktansvärda anföranden om föreningslivet och föredragsverksamheten samt friherrinnan Ebba Palmstiernas, Stockholm, om samhällskurser. I detta sista föredrag framhölls önskvärdheten af såväl vinter- som sommarkurser, att rösträttsföreningarna borde samarbeta med andra organisationer, att ett normalprogram borde uppställas och om möjligt en instruktis tillsättas, som kunde ordna kurserna, hvilka delvis borde vara ambulerande. I den därpå följande diskussionen uttalades såsom önskemål, att kurserna ordnades för såväl män som kvinnor samt att kommunalt anslag borde sökas för kurserna hos respektive kommuner.

Mötet beslöt att låta trycka frih. Palmstiernas intressanta anförande i årsberättelsen.

Efter denna särdeles lifliga diskussion följde fröken Anna Whitlocks föredrag öfver de socialdemokratiska kvinnorna och L. K. P. R., hvori tal. rekapitulerade den omdebatterade händelsen vid köpenhamnskongressen förliden sommar, då de svenska socialdemokratiska kvinnorna anslöto sig till Tysklands förslag om att intet samarbete skulle äga rum med de "borgerliga" kvinnorna, samt huru man sedan hos oss satt och väntade på hvad som skulle komma att ske — men att intet skedde. De svenska kvinnorna stodo alltjämt eniga i arbetet, endast ett mycket litet fåtal socialdemokratiska kvinnor hade utgått. Tal. slutade med att uttala den förhoppningen, att de svenska kvinnorna skulle fortfara att hålla tillsammans i arbetet för sin sak.

Fru E. Boheman lämnade därpå en särdeles roande redogörelse för de interPELLERADE landstingsmannakandidaternas svar på L. K. P. R:s förfrågan angående deras ställning till den kvinnliga rösträttsfrågan. Af de högermän som svarat voro 126 för och 48 emot saken, af 318 vänstermän endast 5 emot, af socialdemokraterna alla för. Bland valda landstingsmän är det stora, öfvervägande antalet för den kvinnliga rösträtten.

Dr Gulli Petrini's anförande om hvad kvinnorna ha att vänta af den nya Första kammaren var programmets nästa punkt.

Tal. lämnade en del upplysningar om landstingens nya sammansättning, sedan valen skett efter den 40-gradiga skalan. Första kammaren kommer, ansåg hon, att år efter år förskjutas åt vänster, och en god del af de nya vänstermännen komma att bli besuttna bönder. För kvinnorna vore att hoppas, att bland de högermän som

måste afgå, funnes motståndare till L. K. P. R., och kvinnornas valagitation borde först och främst gå ut på att få dessa ersatta af vänner för saken.

Fru Hilma Runbäck, fru Ellen Hagen och fröken Signe Wollter talade om sina erfarenheter från samarbetet med männen inom de politiska organisationerna, hvarpå förmiddagssammanträdet upplöstes, sedan ett förslag, framställt af fröken Elin Pålman, om underlättandet af gift kvinnas deklaration uppläst.

Aftonens halfenskilda möte öppnades af ordföranden, dr Wahlström, med ett tillkännagifvande af att danska regeringen framlagt proposition om rösträtt för kvinnor, ett meddelande som mottogs med starka applåder. På förslag af fröken S. Bergman beslöt centralstyrelsen att afsända ett lyckönskningstelegram till de danska kvinnorna.

Ett annat meddelande, som gjordes af stockholmsföreningens ordförande dr Widerström, mottogs äfven det med jubel, nämligen att stockholmsföreningen samma dag hade för kongresskassan i gåfva af fröknarna Quint, Gumælius och fru Lilly Hellström mottagit 2,000 kr. Ihållande handklappningar betygade de närvarandes tack för det storartade bidraget till kongressen.

Kvällens första talarinna var fröken Ellen Wester, Engelholm, som gaf en redogörelse öfver världssituationen ur kvinnorösträttsynpunkt. Vi hoppas i ett följande nummer kunna så godt som i dess helhet återgifva det särdeles intressanta och instruktiva föredraget, hvarföre vi ej närmare ingå på detsamma.

Fröken Sigrid Kruse, Karlskrona, höll, sedan de ihållande applåderna efter fröken Westers föredrag tystnat, en roande skildring af höstens kommunala val, "spektaklet i Karlskrona", som hon kallade det, där hon, uppställd såsom stadsfullmäktigekandidat, slagits af en enig och militär höger med många röster. Fröken Planting-Gyllenbåga, Huskvarna, hade däremot att omtala huru hon lyckligen valts på grund af kvinnornas energiska ansträngningar, en sak som redan är bekant för Dagnys läsare.

Dr Gulli Petrini redogjorde därpå för de kommunala förtroendeuppdrag, som kunna gifvas åt kvinnor, med särskildt omnämnande af att för fattigvårds- och hälsovårdsnämnder voro förordningarna så ofullständiga, att det kunde ifrågasättas om icke äfven kvinnor, som ej voro kommunalt röstberättigade, voro valbara.

I anslutning till dr Petrini's föredrag upplyste fru Klara Lindh om att äfven folkskolestadgarna för vissa städer voro ofullständiga, hvarpå centralstyrelsen beslöt att, på förslag af fru Lindh, anhålla hos härads höfding Sandström i Gefle om en riksdagsmotion angående komplettering af dessa stadgar i önskad riktning.

Frågan: Hvad kan göras för att sprida ökad kännedom om de gifta kvinnornas kommunala rättigheter? besvarades af fru Klara Lindh med en rad förslag om utgifvandet af broschyrer, pressagitation och ordnandet om hjälp vid själfdeklaration, hvilka förslag V. U. skulle sätta i verket.

Då fru Anna Bugge-Wicksell var förhindrad att närvara, hölls aftonens sista föredrag, om önskemål angående

de gift kvinnas rättsliga ställning, af dr Alexandra Skoglund, som gaf en öfersiktlig framställning om den gifta kvinnans ställning inför lagen alltifrån landskapslagarnas tid och slutade med att utmåla de missförhållanden inom den nuvarande lagstiftningen, som väl motiverade det följande resolutionsförslaget. Detta lydde:

"Medlemmar af Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt, representerande 163 lokalföreningar med öfver 11,000 medlemmar, samlade till möte i Stockholm den 10 januari 1911, uttala med anledning af den pågående revisionen af äktenskapslagstiftningen såsom sin önskan att lagbestämmelserna så affattas att med målsmanskapets upphäfvande den gifta kvinnan beredes full likställighet med mannen, så att makarnas likaberättigade ställning såväl inom hemmet och gentemot barnen som i förmögenhetsrättsligt afseende måtte till fullo tillgodoses".

Resolutionen antogs enhälligt.

Härmed var aftonens möte avslutadt, och L. K. P. R:s 8:de centralstyrelsemöte upplöstes. De ihållande förhandlingarna och mötena hade varit ansträngande nog, men vid sidan af tillfredsställelsen öfver det nödvändiga och goda arbete som utförts kände säkerligen alla mötesdeltagarna det glädjande och andligt stärkande uti att under några dagars tid få komma i nära och personlig beröring med hvarandra under tankeutbyte och samtal. Centralstyrelsens årsmöte har långt ifrån sin enda betydelse som förhandlingsmöte, det verkar i hög grad impuls- och lifgivande just genom sitt sammanförande af de annars från hvarandra vidt skillda mänskorna inom den stora organisationen.

Ellen Kleman.

Danskt regeringsförslag om rösträtt för kvinnor.

Proposition om rösträtt för kvinnor har af danska regeringen framlagts i och med konseljpresidenten Klaus Bernstsens den 16 december inlämnade förslag om ändring af vissa paragrafer i grundlagarna.

Till § 30, som förut haft följande lydelse: *valrätt till folketinget har hvarje kvalificerad man*, föreslås tillägget: *och kvinna*. Förslaget, som slutbehandlats i folketinget, har förvisats till ett utskott.

Att emancipera sig från kvinnlighetens etiska lagstiftning, som, stödd på den primitiva sexuella ändamålsenligheten, vill uppdraga gränser för den individuella utvecklingen, är en rätt för den fria personligheten — att bevara dess egenskap af yttre form är en kulturuppgift för den.

Rosa Mayreder (»Kvinnlighet, manlighet och mänsklighet»).

Annonsera i Dagny!

Statsministern och vår rösträttsfråga.

Centralstyrelsens i L. K. P. R. skrifvelse och statsministerns svar.

Den af Centralstyrelsen i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt till statsministern den 9 jan., årsmötets första dag, öfverlämnade skrifvelsen hade följande lydelse:

"Till hans excellens statsministern.

Då man numera verkligen vill hos oss ansluta sig till den allmänna rösträttens princip, synes det riksdagen, som om tiden skulle vara inne att taga under allvarligt öfvervägande, huruvida och i hvilken omfattning politisk rösträtt kan beredas jämväl kvinna, gift likaväl som ogift. Att från direkt politiskt inflytande utestänga henne kan näppeligen sägas vara förenligt med införande af en så vidsträckt valrätt för män, som nu ifrågasättes. Hon har nämligen lika stora intressen att tillvarata i samhället som mannen och bör väl därför äfven sättas i tillfälle att genom deltagande i de politiska valen göra dem tillbörligen beaktade. Hårtill kommer, att kvinnan på grund af de henne särskildt utmärkande egenskaper är ägnad att utöfva ett gagneligt inflytande i synnerhet på den sociala lagstiftningens område, såsom i fråga om fattigvård, sjukvård, undervisning och uppfostran."

Denna motivering inrymmer i riksdagens skrifvelse af den 17 maj 1906, hvilken utmynnar i en anhållan att K. M:t behagade föranställa om en utredning af frågan om kvinnans politiska rösträtt samt framlägga för riksdagen resultatet af denna utredning jämte det förslag, hvar till densamma kan gifva anledning.

År 1908 framlades för riksdagen en genom Statistiska centralbyrån utarbetad utredning angående svenska förhållanden. Den på regeringens initiativ ytterligare igångsatta utredningen rörande erfarenheter från de stater, där kvinnorna åtnjuta politiska rättigheter, lät sig emellertid hvarken till 1909 eller 1910 års riksdagar afhöra.

Svenska kvinnor, som nu i snart fem år afvaktat den slutliga utredningen och den därmed förbundna, af riksdagen begärda k. propositionen, hafva anledning hoppas, att utredningen kommer att föreligga afslutad till 1911 års riksdag.

Sedan det berättigade i kvinnornas kraf på politiska rättigheter sålunda vunnit riksdagens principiella erkännande, hafva två af de politiska partierna på sina valprogram upptagit fordran på politisk rösträtt och valbarhet för kvinnor. År 1909 antog den nyvalda Andra kammaren efter konstitutionsutskottets tillstyrkan utan debatt och utan votering Liberala samlingspartiets motion om politisk rösträtt och valbarhet för kvinnor på samma villkor som för män.

Genom 1907 års kommunalreform, som tillerkänt kvinnorna vidgade kommunala rättigheter, äga kvinnorna numera indirekt och i vissa fall direkt rösträtt till Första kammaren. Af denna rättighet hafva kvinnor af alla partier i stor utsträckning begagnat sig vid 1910 års val.

På grund af nämnda förhållanden liksom af kvinnorösträttsrörelsens allt större omfattning anhåller Centralstyrelsen i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt, samlad till årsmöte i Stockholm den 9 januari 1911, vördsam att K. M:ts regering till denna riksdag, den sista i

perioden, ville inkomma med en proposition om rösträtt och valbarhet för kvinnor på samma villkor som för män.

Stockholm den 9 jan. 1911.

Centralstyrelsen i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt.

Lydia Wahlström,
ordf.

Till detta svarade statsministern:

Jag förstår ju väl, att den utredning om kvinnans politiska rösträtt, som riksdagen begärt, skall intressera eder i hög grad. Om densamma kan jag därför upplysa följande. Härvid förbigår jag den af Statistiska centralbyrån 1908 aflämnade utredningen rörande det antal kvinnor, som kunde antagas komma i åtnjutande af politisk rösträtt med de ena eller andra rösträttsbestämmelserna, enär denna utredning torde vara allmänt bekant.

Det framstod emellertid såsom angeläget att, för tillfredsställande af riksdagens kraf på allsidighet, låta utföra den sålunda gjorda nakna sifferstatistiken äfven föranstalta om en utredning rörande de viktigare statsrättsystemens och statsrättslärnarnas ställning till frågan om politisk rösträtt för kvinnor äfvensom en historisk redogörelse om rösträttsbestämmelserna i de stater, där sådan rösträtt blifvit genomförd. Detta arbete har professor Reuterskiöld åtagit sig att utföra, och enligt hvad han meddelat mig, har han detta sitt arbete i. n. under tryckning, hvadan det ej torde dröja så länge förrän det kan blifva offentliggjordt.

Vidare skulle en statistisk utredning ske rörande förhållandena i de stater, som infört politisk rösträtt för kvinnor, äfvensom angående verkningarna af kvinnorösträtten i nämnda stater, samt i hvad mån den sålunda från utlandet vunna eriaheten kan anses tillämplig på svenska förhållanden. Detta arbete skulle utföras af Statistiska centralbyrån, men detta ämbetsverk har varit öfverhopadt af annat arbete och kompetenta krafter utanför verket ha ej, trots allvarliga bemödanden, stått att förvärfa. Det har sålunda ej fortskridit så som varit önskvärdt, och någon annan utväg står nu ej till buds än att verkets chef, öfverdirektör Widell, erhåller partiell ledighet för att mera ostördt kunna ägna sig åt detsamma, en anordning, som öfverdirektör W. själf föreslagit och som nu skall komma till stånd.

Hvad själfva saken, införande af politisk rösträtt för kvinnor, angår, har jag haft tillfälle att därom förut uttala mig, nämligen att jag, oafsedt att man torde böra afvaktat resultatet af utredningarna, dock icke anser denna fråga böra framföras förrän man fått erfarenhet om verkningarna af den stora rösträttsreformen. Genom den allmänna rösträtts införande för män har valmännens antal blifvit mer än fördubbladt. Jag anser det icke vara förenligt med ansvarsmedveten politik att innan man ens en enda gång fått erfara resultatet af denna ökning af valmanskåren skrida till en ytterligare ökning af densamma.

På Centralstyrelsens möte uppväckte statsministerns svar stor förvåning. Då statsministern under hösten 1910 förklarar sig icke ämna använda den pågående utredningen af den kvinnliga rösträtts verkningar i förhållningssyfte, utan tvärtom vilja på allt sätt främja dess afslutning till 1911 års riksdag, den sista i innevarande valperiod, hade kvinnorna ansett sig ha anledning hoppas, att på den afslutade utredningen skulle följa det af 1906 års riksdag begärda k. förslaget till lösning af kvinnornas rösträttsfråga. Och nu hade statsministern vid uppvakningen påpekat huru ifrigt han påskyndat utredningen, men blott för att omedelbart därefter förklara, att han i

alla händelser ej ämnade komma med något förslag i frågan till den stundande riksdagen, utan ytterligare ville afvakta verkningarna af männens genomförda rösträttsreform.

Då den så mycket omtalade, återopade och påskyndade utredningen i själfva verket härigenom förklarats sakna all betydelse, beslöt centralstyrelsen att vidtaga åtgärder för att oakadt regeringens sätt att behandla frågan söka betrygga dess förnyade framläggande inför riksdagen.

En semesterfråga.

En fråga af vikt, som berör en ganska stor grupp af kvinnor, är det löneregleringsförslag, hvilket i dagarna skall före i stadsfullmäktige och enligt hvilket semestern för kvinnor anställda i Stockholms stads tjänst särdeles otillfredsställande fastslås.

Den ohållbara principen har nämligen följts, att semester skall rättas efter lönegrad och ej arbetsart, med den påföljden, att personer med ungefär samma sysselsättning, såsom innehafvare af kontorsskrifvare-, bokhållare-, inspektors- och assistentbefattningar, erhålla så olika semester som en månad från och med första tjänsteåret och en månad först efter 20 tjänsteår. De förra, därför att de tillhöra högre lönegrader, till hvilka endast 5 kvinnor höra; de senare, därför att de utom mindre semester äfven ha lägre lön. Det är väl att hoppas att dessa oegentligheter, som ju främst och nästan uteslutande drabba kvinnorna, då endast undantagsvis män med ifrågavarande befattningar tillhöra de lägre lönegrupperna, ej komma att af stadsfullmäktige gillas utan att den petition, som i dagarna sändes till ledamöter af Stockholms stadsfullmäktige från kvinnor anställda i stadens tjänst, skall vinna beaktande.

Angående de förträffliga verkningarna af kvinnans politiska rösträtt.

Under ett sammanträde i det Australiska statsförbundets senat den 17 nov. 1910 fattades följande resolution, första punkten utan omröstning, andra punkten med elfva röster mot fyra.

1:o Att denna Senat är af den mening att utsträckningen af politisk rösträtt till Australiens kvinnor såväl i de särskilda staterna som till Förbundets Parlament har haft det allra bästa resultat. Den har ledt till större ordning vid valförrättningarna och vid de sista valen visade de af kvinnor afgifna rösterna i de flesta staterna en större proportionell ökning än männens. Den har mera bragt i förgrunden den lagstiftning som närmast vidrör kvinnor och barn, ehuru kvinnorna icke tagit upp dessa frågor med uteslutande af andra af mera vidsträckt betydelse. I försvars- och imperialistiska ärenden hafva kvinnorna visat sig lika vidsynta och insiktsfulla som männen. Och emedan reformen icke medfört annat än godt, ehuru ofärd ifrigt förespåddes, framhålla vi vördsamt att alla de länder, som äga folkrepresentation, göra väl i att medgifva rösträtt åt kvinnor.

2:o Att en afskrift af föregående resolution genom kabeltelegram skall afsändas till Englands premiärminister.

Historisk litteratur.

Anckarström. Af *Sophie Elkan*. Albert Bonnier, Stockholm, 1910.

Öfverskriften är icke på måfå ditsatt, ty fru Elkans senaste arbeten äro, trots det skönlitterära draget, likväl öfvervägande att räkna till historia och biografi. Blir det i alla fall inte så litet poesi af, så är det sanningens egen, den som alltid måste bli resultatet af en episkt jämnflytande och psykologisk skildring af verkligt lif. Och hennes stora popularitet beror inte bara på hennes konst, utan äfven på det behof den svenska allmänheten har af detta slags konst. Inte blott därför att denna allmänhet nu hunnit bli led vid erotikens lösa mat, serverad af fjärde och femte rangens författare, som man alltför länge tolererat, därför att man haft för liten beläsenhet i utländsk skönlitteratur för att uppskatta eländet efter förtjänst. Populariteten hos sådana arbeten som "Penskafvet" är i själfva verket att beteckna som en sundhetens reaktion och beror inte på deras inslag af erotik utan helt enkelt på att de föra blickarna ut öfver vidder af lif, som våra yngre romanförfattare, med undantag af Gustaf Ullman och Ludvig Nordström, i allmänhet inte varit tillräckligt fullvuxna män att observera.

Men fru Elkan har bland det verkliga lifvets stora vidder valt en, som mer än kanske någon annan för närvarande intresserar oss svenskar; efter Crusenstolpe har ingen så som hon väckt intresset för den litteraturgenren, som ligger midt emellan romaner och romantiserad historia. Utan jämförelse för öfrigt, ty fru Elkans historiska och psykologiska vederhäftighet och hennes lugna, harmoniska stil är raka motsatsen till Crusenstolpes kåseristil och hans till ordspråk vordna samvetsrymlighet i fråga om sanningen: "historiskt", sa Crusenstolpe när han ljög!

Nu vet jag inte, om litteraturgenren i fråga från den filosofiska ästetikens synpunkt skulle kunna anses tillfredsställande, men det vet jag, att den i vårt land hart när blifvit en nödvändighet. Detta därför att det väl knappast finnes ett land, där man såsom hos oss lider brist på moderna populära historieskildringar, på samma gång lättlästa och innehållande "vetenskapens senaste resultat". Efter Fryxell, som nu helt naturligt i så många afseenden måste vara distanserad af den nyare detaljforskningen, har ingen af våra läseboksförfattare — af brist på konstnärlig stil — kunnat tränga utom skolans område, och Hjärnes böcker om Gustaf Adolf och Karl XII, Ellen Fries' "Teckningar", Stavenows små arbeten om Frihetstiden och Gustaf III samt Elof Tegnér's "Armfelt" äro — med all inbördes olikhet för öfrigt — nästan de enda historieskildringar, afsedda för en större allmänhet, som vi numera äga. Den stora illustrerade "bolagshistorien", Hildebrands "Sveriges historia till 19:de seklet", kan aldrig fylla den luckan, därtill är den för stor och dyr, och i långa partier också för temperamentslöst skriven. I England ha detaljforskare af rang inte blygts för att ge ut små historiska läseböcker för nybörjare, t. ex. "Outlines of English history", skriven af den store författaren till "The Puri-

tan revolution", S. R. Gardiner. Men våra historieskrifvare äro i allmänhet "claris majorum exemplis" endera för litet företagsamma, för akademiskt byråkratiska eller för ängsligt måna om sitt vetenskapliga rykte för att våga ge ut större sammanfattande arbeten eller populära skildringar ens från den tid, som deras egna detaljforskningar beröra! I Historisk tidskrift och i de årligen allt tätare utkommande historiska doktorsafhandlingarna, inte minst de kyrkohistoriska, slumra nu massor af det intressantaste kulturmaterial, fullkomligt obeaktadt af allmänheten; och vederbörande, som tyckas anse, att allt härvidlag är som det skall vara, taga inte ett steg för att göra det känt. Populariseringen lämna de åt andra, liksom de frie männen förr i världen lämnade arbetet åt slafvar och kvinnor. Men det är visst icke detsamma, om dylika saker utföras af sådana, som måste sätta sig in i andras verk, eller af dem, som själfva lagt hand därvid från början. Och saken har sin mycket allvarsamma politiska sida, förutom den pedagogiska. Det är icke underligt "om allmogen är galen och ohörsam", som Gustaf Vasa uttryckte sig, d. v. s. om ungsocialistiska vantolkningar af vår historia äro de vanligaste af företeelser, t. o. m. i en tidningspress, som borde anses tillräckeligare än den ungsocialistiska. En verkligt lifskraftig fosterlandskärlek har inte litet att skaffa med en vaken, liffull och tidsenlig historieundervisning, men hur skall något dylikt kunna åstadkommas, när största delen af vår icke akademiskt bildade lärarekår saknar tillgång till det för preparation erforderliga materialet!

Nu kan detta visst icke fullt ersättas af romantiserad historia, men äfven denna är ur historisk-pedagogisk synpunkt vida bättre än intet. Fru Elkan har redan gjort den svenska allmänhetens historieuppfattning en stor tjänst genom sin bok "Konungen", där hon faktiskt med skaldens intuition anteciperat den milda värdesättning, som en nyare forskning så småningom håller på att tillämpa på Gustaf IV Adolf. Den boken kan nu af lärare rekommenderas som den tillförlitligaste introduktion i vår nyaste tids historia, ett lämpligt motgift mot den populära uppfattning, som Runeberg har stor del i. En sådan betydelse kan naturligtvis icke tillmätas hennes bok om Anckarström, det säger sig själf redan af föremålets relativa obetydlighet. Däraf följer också, att framställningen bitvis, särskildt i första delen, blir långrandig; boken skulle i alla afseenden ha vunnit på att reduceras till en volym så framt icke förf. hade velat vidga ut den till en skildring af hela miljön, af adelskretsarnas bittra hat mot Gustaf III alltsedan riksdagen 1789. Det förvånar mig en smula, att icke fru Elkan, som redan i en liten på detaljforskning grundad studie i Ord och Bild visat prof på sakkännedom härvidlag, låtit locka sig till en skildring af riksdagens intressanta kulisshistoria, inte mindre full af dramatisk spänning än händelserna på rikssalen och riddarhuset. Boken skulle härigenom ha blifvit vida mera komplicerad, och kompositionens enhetlighet hade kanske försvårats, då Anckarström själf och hans motiver för

Gustaf III:s mord inte längre hade varit handlingens enda tråd. Men boken hade sålunda blifvit både "roligare" och mera historiskt gifvande, perspektivet hade vidgats och "den tragiska rättvisan" hade räddats, då mordet inte längre hade stått hufvudsakligen som följer af en enda mans personliga hat utan som en frukt af hela tidsandan inom de aristokratiska kretsarna, hvarom de knappa meddelandena om Ribbings och Horns andel i saken eller de ännu knappare antydningarna om den Pechlinska sammansvärjningen nu gifva en mycket ringa uppfattning.

Som det nu är, så rör sig arbetet i en jämn pendelsvängning mellan det Gjörwellska hemmet, den svenska rokokons älskligaste idyll, sådan vi ännu kunna läsa fram den ur Gjörwells bref och anteckningar, och Anckarströms egen sorgliga själsutveckling från ett plågadt och förkrympt barn till en stackars monoman, som måste döda för att kunna bli af med sin tvångsföreställning. Kontrasten mellan ljus och skugga, mellan idyll och tragik är konstnärligt och verkningfullt avvägd, och förf. har här, som i "Konungen", lyckats väl i att förklara utvecklingen och ingifva sympati för sin olycklige hjälte, utan att pruta af för mycket på den historiska sanningen, som hon sorgfälligt tillvaratagit ur rättegångsprotokoll och Gjörwellska papper. Stilen är äfven här episkt bred och afsiktligt arkaiserande utan att verka effektsökeri, och förf. träder nobelt tillbaka för sitt ämne. I senare delens skildring af det misslyckade spionerandet på konungen är boken stundom ända till plågsamhet spännande, hvilket en historiker säkert bättre kan uppskatta än andra recensenter. Ty det kan mången gång vara svårare att ur en mängd torra protokoll dra ut konstnärliga verkningar än ur den egna vildt växande fantasien.

Lydia Wahlström.

Blad ur "den svaga kvinnans" historia.

II.

En romersk skald har gifvit uttryck åt den känsla som besjäljar föremålet för en förtjänt allmän uppmärksamhet. Hur skönt det är, säger han, att höra hviskas omkring sig: "Det är han!"

En glädjevåg af detta stolta slag hade vid denna tid sällan lyft en kvinnas bröst — af skäl, hvori "naturen" haft mindre andel än mannen.

Inte ens han själf höjde sig öfver jämnuheten utan en betydlig skolning, akademisk bearbetning, resor i främmande länder, användning i allmänna värf o. s. v., och det lyckades honom understundom bra nog klent ändå att prestera någonting af bestående värde. Men för "könet" skulle odlingens skatter vara förseglade och världen stängd och mörk, med erotiken som dess enda bloss. För hennes utveckling gynnande tillskyndelser undanhöllos kvinnan med en vaksamhet, värd ett bättre mål. Inte en gång någon egentlig ungdoms- och läro-tid hade hon — knappast vuxen var hon i allmänhet re-

dan maka och mor. Då kvinnan alltså icke understöddes i någon annan utveckling än den som kan hänföras till sinnesstyrkans och aldrig bars upp af den stora makt, som ligger i allmänna erkännandet, skulle hon ju vara nära nog vidunderligt begåfvad för att träda fram på intelligensens himmel som en synbar stjärnbild.

Det manliga begreppet om kvinnlig intelligens är mångenstädes måladt. "Njut engång det nöjet att höra fruntimmer läsa en bok. Punkt och komma besvärar dem ej", säger Silfverstolpe. Atterbom klagar öfver att allmänheten icke vill begripa, att afsikten med Eleganttidningen blott var att utgifva en förbättrad Uppsalatidning till underhållande lektyr "för fruntimmer och den lägre klassen af läsare". Tegnér skrifver från Sigfridsstaden, sedan han gjort bekantskap med de beskedliga Vexjöfruntimmerna: "Jag har en tid försökt att gå ut på alla bjudningar. Du store Gud, hvilket lif!" Eller låt oss höra på Choræus, när han spelar öfversittare i Jakobsstad, spydigt förfar med stadsborgarna och deras damer, men i fröken Idman finner sin öfverman i dräpande kvickhet. Choræus hämnar sina lidna nederlag:

"Flickorna i Jakobsstad
äro tusenskönor,
bleka, blyga, täcka, små,
annars såsom hönor.

Kacklar en, så kackla två,
kackla allihopa.
Skrattar en, så skratta två,
skratta allihopa".

Men hände det sig nu så, att någon flicka slapp att växa upp som "höna" utan fick odla sin intelligens och de naturliga följderna af detta på ett eller annat sätt framträdde, då blef oljud af allvarsammare slag förnummet. När t. e. Elof Tegnér underrättar sin bror Esaias, att Gabriel Eurén gått ur tiden i yttersta misär, så sker det med detta tillägg: "Hustrun hade lämnat honom för två år sedan. Också var hon ett lärdt fruntimmer och sådana böra stå i litanian."

Annan orsak till hustruns handlingssätt har möjligen förefunnits. En så ihärdig öfversättare af Kotzebue, som Eurén, har kanske moraliskt haft alltför mycket gemensamt med de Kotzebueska hjältarna. Uppsalalifvet vid denna tid hade sina skuggsidor, och kanske fru Euréns öfvergifvande af mannen mera hade sin grund i dennes hållningslöshet än i hennes lärdom.

Att både fru Nordenflycht och fru Lenngren kring sina personer funno en stab af lifligt beundrande manliga vänner upphäver icke regeln för bedömandet af kvinnlig intellektuell själfständighet. Elof Tegnér har nog i sin anvisning på litanian enligt allmän uppfattning placerat de studerade damerna riktigt.

Men kom någon kvinnlig celibritet, ett af Europa erkänt och beundradt snille till norden, då vågade icke den manliga förnäma öfverlägsenheten sig fram. Oehenschläger säger om madame Staël, att han "aldrig känt ett fruntimmer med så mycket snille som hon, men därför hade hon också något manligt i sitt väsen". Obser-

vera "därför"! Då M:me Staël kom till Stockholm i sällskap med en af bröderna Schlegel, skref däremot Palmblad att han hoppades få se dem båda, ty han "dyrkade dem som gudar". Och Atterbom tyckte, att om han finge göra bekantskap med en sådan kvinna som M:me Staël, kunde det löna mödan att lefva i denna värld. Och hur hänförd är icke Geijer af Amalia von Helwig. "Hvad har jag icke henne att tacka för! Hon har först öppnat mitt hjärta för konsten och skönheten, i hvars tempel hon själf är hemmastadd".

Ja, öfver konsten och skönheten fick svenska kvinnan i allmänhet vid denna tid föga fröjda sig. För henne gällde det att arbeta inomhus, hålla knappt bergade hem vid makt och i somliga att om möjligt rusta sönerna för ett kommande ämbete.

Allt för sällan skymtas konturer af kvinnor vid sidan af de för lärdomsmeriter eller på andra grunder "förevigade" män, som träda oss till mötes ur "Lefnadsminnen", äretal eller "Gamla papper". Det ser stundom ut, som om författaren fruktat, att om meritlistan för prosen eller professorn den och den trängts ihop för en rad om hans hem och vif, skulle akademikern förlorat därpå.

Hur många af oss sku'le ej med djup sympati betrakta silhuetter — än så bleka — af systrar och mödrar, som med försakelse af yttersta skärften låtit bröder och söner gå lärdomsvägen till bröd och rykte, medan de själfva gått umbärandets till förgätenhet.

I tre à fyra fall kan man med någon framgång gå ut på spaning efter en förfluten tids kvinnor. För det första om kvinnor visat sig i släkt med Medea och Mesalina, då deras bedrifter bevarats åt eftervärlden. För det andra i de fall, där skönhetsens fé burit sina häfvor till någon liten flickas vagga och den lilla gått ut i lifvet med ett sälsynt vackert ansikte och mjuk gratie. För det tredje ifall en kvinna händelsevis fått åtnjuta samma bokliga utbildning som manliga samtida och på grund af denna nödvändiga underbyggnad förmått att på vers eller prosa ge uttryck åt sin naturliga begåfning. Slutligen skall man någon gång finna, att en kvinnas ovanliga välgörenhet, som då i sin tur berott på hennes personliga frihet i förening med materiella resurser, förskaffat hennes namn ett rum i minneshälder.

De undersköna kvinnorna ha alltid varit tämligen tunnsådda. Kvinnor, hvilkas själsodling stått i jämnhöjd med den som kunnat vinnas af tidens främste män, ha varit ännu sälsyntare. Och att förmögenheter ur kvinnors sällan fria händer gått ut till förekommande af samhällsnöd har ock mera sparsamt förekommit.

Skulle anledning till kvinnors bortmotande ur minnesbladen härigenom kunna förklaras? Nej. Minnesskrifvares hela tankegång och handlingsätt står i öfverensstämmelse med den inpyrda uppfattningen, att kvinnliga gärningar voro af för ringa värde att skattas annat än inom den husliga kretsen och för stunden och att dessa kvinnogärningar i och för sig utgjorde bevis att kvinnan som sådan icke förmådde höja sig till handlingar af nationell eller allmän betydelse.

Metta Greger.

M:me Curie och Franska Vetenskapsakademien.

Franska vetenskapsakademien, den sedan 1600-talet ton-gifvande, skakas i dag i sina akademiska grundvalar af obeslutsamhetens brottsjöar.

Ständigt den odödliga historien — en kvinna är gnistan i halmelden. En kvinna har kastat handsken, vetenskapsens handske, att upptagas eller förkastas af vetenskapens väktare.

M:me Curie har anmält sin kandidatur till Frankrikes Vetenskapsakademi.

Visserligen intog en kvinna, Sophie Germain, den berömda matematikern, på slutet af 1700-talet en vördnadsvärd fätölj i den lärda hemicykeln. Men en gång är ingen gång, tänka herrar akademici, och dåtidens kvinnor var blott en puppa mot nutidens parasitstekel.

Att streta mot strömmen när det gäller både kvinnan och vetenskapen är dock ej en lätt uppgift. Och den majorit, som yrkade afslag på M:me Curies begäran vid institutets sista sammanträde, var också jämförelsevis svag.

"Förtjänsten har intet kön", säger Judith Gautier, men huru få äro icke de, som tänkt och ännu mindre reflekterat öfver den sanningen. "Eh quoi, une femme académicienne", sade sig också flertalet i vetenskapsakademien utan att något som helst kunna förstå och ännu mindre anse sig lyckligt öfver att tro, att en dylik fantasi någonsin skulle kunna uppenbara sig i verklighetens skepnad.

I hvarje fall beslöts att frågan skulle hänskjutas till "Institut de France's" fem olika sektioner och fritt val gifvas dem. M:me Curies kandidatur står alltså fortfarande på dagordningen.

Sedan mer än 14 år tillbaka ägnar sig M:me Curie åt vetenskapliga forskningar. År 1903, såsom bekant, tilldelades henne jämte hennes make och M. Becquerel Nobelpriset i fysik. Vid samma tillfälle fällde Svenska Akademiens ordförande det erkänsamma omdömet, "att makarna Curies och Becquerels upptäckter börjat ett nytt skede i den fysiska vetenskapens historia". M. Curies och M. Becquerels forskningsarbete har genom en beklagansvärd död afbrutits, men M:me Curie går oförtrutet framåt från seger till seger.

Hon är mästare på kemiens, fysikens och mekanikens områden, ständigt en nyskapande förmåga i arbetssätt och studiemetoder. Hennes blygsamma laboratorium vid rue Cuvier är fysiska uppfinningars experimentalfält och en eftersökt studiekammare för nära och fjärrboende vetenskapsmän.

Isolerande af radium till fritt ämne är hennes senaste mästestycke, och i två nyligen utkomna volymer ger hon i sammandrag resultatet af egna och medarbetares efterforskningar. M:me Curie är hedersmedlem af Svenska Vetenskapsakademien i Stockholm, som delar denna ära med akademierna i S:t Petersburg, Bologna, Krakau, Filadelfia. Elfva pris och doktorsdiplom ha tilldelats henne af de två universiteten i Genève och Edinburg, och hedersbetygelser af alla slag visas hennes person.

Joh. Lundström & C:o A.-B.

Kungl. Hofleverantör

RIKS-	PRIMA ANTHRACIT	ALLM.
4 27		22 88
22 20	HUSHÅLLSKOL - COKES - BRIKETTER	60 19
20 12		61 98
74 47	SKEPPSBRON 18.	30 60

MÄLARBADET

11 Handverkaregatan 11.

BAD-TVÄTT- och STRYKINRÄTTNING

1:a klass i alla afseenden.

OBS! Simundervisning f. damer och herrar

R. T. 38 14 - 38 15

A. T. 93 43 - 93 44.

I Frankrike är hon den första kvinna som valts till medlem af "Société de physique", och i Sorbonne har hon efter sin make kallats till professor i fysik.

Frankrike har lagt mången lagerkvist för sin geniala medborgarinnas fötter. Främlingar ha lagt ännu flera, det är främlingar, som gifvit exemplet. Frankrike tvekar att visa M:me Curie ännu en hyllning, en hyllning som därjämte är blott rättmätig belöning för vetenskaplig förtjänst.

Men tviflet kan icke vara länge. Vetenskapens drottning har sagt: "hoc volo, sic jubeo" — hon måste bli va åtlydd.

Paris 7 Januari 1911.

Elsa C. Nordin.

"Minfru".

Den kvinnliga titelfrågan har i dessa dagar blifvit brännande aktuell, — i hufvudstaden i hvilket fall som helst. Det af fru Frida Stéenhoff förliden vecka hållna mötet i Viktoriasalen hade samlat t. o. m. flera åhörare än salen kunde rymma. Entré och korridorer voro fullpackade af personer, som förgäfvos sökte komma in. Fru Stéenhoffs goda inledningsföredrag satte diskussionen i gång med detsamma, och uppfattningarna bröto sig lifligt mot hvarandra. Icke mindre ha de så gjort på insändareafdelningen i de dagliga Stockholmstidningarna denna vecka, frågan hör tydligen till dem, som väcka upp äfven de i vanliga fall likgiltiga och för alla yttringar af "kvinnorörelse" oförstående. Skämtet öfver saken har ej uteblifvit, lika litet förvåningen öfver att sådana "petitesser" upptagas af kvinnorna, som skulle ha vida viktigare saker att syssla med för att föra sin sak framåt. Men bland förlöjligandets och — man kan äfven säga förbittringens rop öfver att de ogifta kvinnorna vilja tillägna sig frutiteln ha äfven lugna och förståndiga röster höjts, hvilka plädera såväl för det rent praktiskt goda i att få en gemensam titel för gifta och ogifta kvinnor som de med förstående uttala sig för de skäl, som i en djupare mening väga för riktigheten af en reform i detta afseende. Tiden tillåter mig nu icke att ingå på dessa skäl; i anledning af den i höstas af fru Stéenhoff utgifna broschyren "Minfru" har jag varit i tillfälle att förut i Dagny beröra desamma. Min åsikt om huru djupt denna titelfråga bottnar, att den verkligen är af betydelse för att få fram en själfständigare uppfattning af kvinnan, ej begränsad af vissa föreställningar som de nu gängse begagnade tilltalsorden uppväcka, har ytterligare stärkts af de uttalanden, som nu gjorts i frågan — icke minst af dem, som kommit från motståndarna till någon sorts reform. Jag torde få tillfälle att återkomma med några ord om saken i Dagnys spalter. Den af Dagens Nyheter igångsatta pristäflan om ett gemensamt tilltalsord kommer väl osökt att ge anledning till ett vidare ingående på frågan.

Elpis.

Notiser.

L. K. P. R. öfverklagar öfverståthållareämbetets utslag angående kongressanslaget. Styrelsen i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt har i skrifvelse till K. M:t anhållit, att K. M:t med upphäfvande af öfverståthållareämbetets öfverklagade utslag måtte stadfästa stadsfullmäktiges beslut den 17 oktober 1910 att till den internationella rösträttskongress, som under år 1911 kommer att hållas i Stockholm, bevilja ett anslag af 3,000 kr.

Skrifvelsen är undertecknad af ordf., v. ordf., sekreteraren och skattmästaren i styrelsen i L. K. P. R.

Stockholms F. K. P. R:s språkkurser. De under den förlidna hösten af Stockholms F. K. P. R. anordnade språkkurserna med anledning af den stundande internationella kongressen fortsätta denna termin med samma framstående lärarekrafter. Anmälningar mottagas af såväl förutvarande som nya deltagare alla dagar kl. 3—4 e. m. på F. K. P. R:s byrå, 6 Lästmakaregatan, 1 tr. Terminsavgiften för dem som deltagit under höstterminen 10 kr., för nya deltagare 20 kr. För icke medlemmar af F. K. P. R. 5 kronors tillägg.

Lektionstiderna bli desamma som under höstterminen: för de engelska förmiddagskurserna måndagar och torsdagar kl. 1— $\frac{1}{2}$ e. m. och $\frac{1}{2}$ —4 e. m. Sturegatan 6 hos doktor Julia Kinberg; för de engelska och tyska aftonkurserna måndagar och torsdagar kl. 7— $\frac{1}{2}$ e. m. Nybrogatan 13 i Almqvistska samskolan samt för den franska kursen onsdagar och fredagar kl. 2,45—4,15 e. m. 22 Norr Mälarstrand hos fru Ann Margret Holmgren.

Sagor och — rösträtt. Sammanställningen ser lite egendomlig ut, men det gäller alls inte, som mången kanske tror, att bland barnen under sagans form agitera för rösträtt — ehuruval detta skulle kunna vara berättigadt. — Här är emellertid blott fråga om den sagoafton, som af Stockholms F. K. P. R. den 13 jan. anordnades för att — naturligtvis — skaffa pengar till kongresskassan.

Fru Greta Holmgren, som ensam utfyllde programmet, gjorde detta på ett vackert och sympatiskt sätt. Valet af sagor och visor var originellt och fint — en poetisk saga efter Wilde, lustiga sedelärande små vers från tiden då våra mödrar voro små och så några af Alice Tegnér's och Anna Maria Roos' förtjusande visor.

Publiken senterade också detta val såväl som alla de förutsättningar fru Holmgren har för att inrangeras bland de äkta och goda berätterskorna: en vacker, mjuk röst, värme och liflighet i föredraget och framför allt — den friska naturlighet, utan hvilken hvarje om än så dramatisk framstående sagoberätterska verkar osympatisk.

Föreningsmeddelande.

Vid förrättadt val af centralstyrelseledamöter för Sveriges Folkskolläraryrkesförbund omvaldes fr. Stina Hellgren, Malmö, och fr. Rosalie Lindgren, Stockholm, samt nyvaldes fr. Gerda Nystedt, Stockholm, efter fru Alma Wik, som på grund af bristande tid är förhindrad att kvarstå i S. F:s centralstyrelse.

Till suppleanter omvaldes fr. Naemi Uddenberg, Malmö, och fr. Elin Lundewall, Falun.

Till revisorer omvaldes fröknarna Maria Jönsson och Alma Vesterberg, båda i Stockholm.

Till revisorssuppleanter omvaldes fröknarna Hanna Klaesson och Thorhild Malmberg, båda i Stockholm.

Verkställande utskottet är förlagd i Stockholm och består af fr. Anna Ljungberg, ordf., fr. Rosalie Lindgren, sekr., och fr. Gerda Nystedt, kassaförvaltare.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4:50 för $\frac{1}{4}$, 2:50 för $\frac{1}{2}$ och 1:25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) *Antingen*: Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) *Eller*: Man prenumererar å närmaste postkontor (ej annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I Stockholms tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1911 i sin tjugonde årgång.

Ett rikt illustrerad nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1:65, halft år 90 öre.

**GYNNA DAGNYS
ANNONSÖRER!**

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halftva priset eller $7\frac{1}{2}$ öre pr mm.)

Lärrinna,

enkel, barnkär undervisningsvan i skolämnen, språk, musik, söker plats. Goda rek. Svar "Tålmod", Sv. Tel.-Byrån, Sthlm.

Ung flicka

af god familj, elementarbildad och undervisningsvan, med goda betyg och rek. önskar plats att undervisa mindre barn. Svar till "H. af S.", Göingeholm, Häglinge.

Väf- och Slöjdlärrinna,

som genomgått alla Handb Vänners skolor, kunnig i klädsömnad, genomgått kurs i folkhögskola, önskar plats i skola, hem eller tapiseri-affär. Goda betyg. Svar till "Lärrinna", Uppsala p. r.

Van

väffverska, kunnig i växtfärgning önskar arbete eller anställning. Elev af Fjæstad. Svar till "Gobelin", Stockholm 6 p. r.

Lärrinna,

som genomgått 8-klassigt läroverk och seminarium, söker plats. Svar till "Språkkunnig", Karlskrona p. r.

Bildad Fransyska

önskar anställning mot fritt vivre i god familj i Stockholm. Rekommendationer och vidare upplysningar å Fredrika Bremer-Förbundets byrå, Stockholm.

Lärrinna

med undervisningsvana önskar för vårterminen plats i familj att läsa med mindre barn. Svar till "Undervisningsvan" adresseras S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Handarbetslärrinna

med goda betyg önskar plats. Svar till K. W., Järpås, p. r.

Skicklig stenograf

och maskinskrifverska, kunnig i vanl. kontorsgöromål (ej språk) önskar plats på bruks- eller fabrikskontor på landet. Vidare genom Tjåders Byrå, Brunkebergstorg 12.

Medelålders dam,

som besitter stor erfarenhet och undervisningsförmåga, samt flytande talar franska, engelska, tyska och italienska, önskar plats i familj som lärrinna och sällskap eller annan passande anställning. Bästa ref. Svar till Fredrika-Bremer-Förbundets Byrå, Drottninggatan 54.

Exam. sjukgymnast

önskar plats på herrgård eller större egendom. Villig att hjälpa till med i hemmet förekommande göromål. Vid lön fästes mindre afseende. Svar till "Bildad flicka 19 år", Norra Tidn.-kont., Norrlandsg. 23, Sthlm.

Husföreståndarinna.

En bättre 33 års glad flicka önskar plats att på egen hand förestå bättre hem (nu eller till våren) där husmoder saknas; den sökande är kunnig uti allt som förekommer i ett hem, har stor förmåga att sprida trefnad och glädje, är kunnig i all slags sömnad, monterering och dylikt, är sparsam, ordningsfull, är äfven kunnig i sjukvård. De alla bästa rekom. kan företes. Svar till "Soni", Helsingborg p. r.

Glad

och hurtig smålandsflicka önskar plats i familj (helst på landet). Är villig deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål. Fint betyg, goda rekom. Svar till "Familjemedlem", Taxinge-Näsby.

Gladlynt,

huslig flicka önskar plats som husföreståndarinna, helst där jungfru finnes. Svar emotses tacksamt under märke "Nyåret 1911", Lund p. r.

Ung

landbrukaredotter,

som genomgått hushållsskola, önskar plats i familj att deltaga i alla förekommande göromål. Önskar blifva ansedd som familjemedlem. Svar märkt "24 år", Norrköping p. r.

Arbetsduglig,

bättre flicka söker plats att sköta trelligt hem. Svar till "Januari 1911", Falköping p. r.

20-årig flicka

söker plats i liten familj som sällskap och hjälp, gärna där skrifgöromål finnes. Ar intres. af sömnad. Något musikalisk. Goda rek. finnas. Svar till "Familjemedlem", Västanfors.

Ung,

förlofvad norrländska söker plats i bättre familj i Stockholm eller dess närhet, för att få lära allt som hör till ett hems skötande. Är villig betala för sig mot att få anses som familjemedlem. Svar till "19 år", Hernösand p. r.

Ung flicka

som förut innehaft plats på kontor söker plats å dylikt eller i affär. Har genomgått handelsskola med goda betyg. Goda rek. finnas. Svar till "20 år", Västanfors.

LEDIGA PLATSER.

Vid

Samskola

i Stockholm är inst. vårtermin en lärarinneplats ledig med hufvudsakl. tjänstgöring i klass 2. Vidare uppl. pr A. T. 237 48, 230 50.

En äldre, van och energisk

**småbarns-
lärarinna**

af bildad familj med elementarkunskaper och mindre seminarieutbildning erhåller plats genast. God disciplin, ordning, arbetsförmåga och ref. fordras. Adress Solbacka Läroverk, Stjernhof.

**En ordinarie lära-
re-(-inne)tjänst**

vid Koskullskulle folkskola inom Gellivare skoldistrikt kungöres härmed till ansökan ledig. Den, som väljes till innehafvare af nämnda tjänst, är skyldig att, om skolorådet så finner behöfligt, bestrida tjänstgöring vid annan folkskola inom distriktet.

Ansökningar ställas till Gellivare skoloråd (adr. Gellivare) inom 60 dagar från första dagen, då denna kungörelse blifvit i Post- och Irrikes tidningar införd.

Lönen blifver för ordinarie lärare 1,500 kronor samt tre ålderstillägg å 300 kronor efter resp. 5, 10 och 15 års oförvitlig tjänstgöring vid folkskola, samt för ordinarie lärarinna 1,400 kronor samt tre ålderstillägg å 200 kronor efter resp. 5, 10 och 15 års oförvitlig tjänstgöring vid folkskola.

Därjämte tillkommer för såväl manlig som kvinnlig tjänsteinnehafvare 300 kronors årlig ersättning för bostad och vedbrand, därest dessa förmåner icke erhållas in natura.

Gellivare den 6 december 1910.
Skolorådet.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

LÄRARINNA, tysktalande och musikalisk, sökes. Ref. och uppgift om löneanspråk m. m. insändes pr omg. till kyrkoherde J. Sandström, adr. Rådmanö (Stockholms län).

EN ÄLDRE FLICKA, kunnig i matlagning och öfriga hushållsgöromål, van vid ordning och renlighet, erhåller god plats såsom ensamjungfru om ansökan med rek. sändes till fru Brita Wiklander, Bräcke.

**Fyra ordinarie lärare-
eller lärarinnetjänster,**

nämligen vid fasta folkskolan i Finnshult, Kjervingeborn och Skarped (samtliga litt. F.) samt vid flyttande folkskolan Baståsen-Hällsjön, allt i Grythyttans församling af Örebro län, kungöres till ansökan lediga inom 60 dagar från första kungörandet häraf i Post- och Irrikes tidningar. Lönen enligt lag, dock med 100 kr. förhöjning vid Finnshults skola. Skarpeds skola ligger vid allmän landsväg samt 10 å 15 minuters väg från Loka järnvägsstation.

Obs! För samtliga ofvannämnda skolor sökas vikarier för vårterminen 1911.

Skolorådet.

Adress Grythyttehed.

På herrgård

i Södermanland finnes plats ledig för kokerska och husa med goda rekommendationer. Svar med löneanspråk o. betygsafskrifter samt helst äfven fotografi till fru Anna Claeson, Ekhof, Björnlunda.

Kvinnlig korrespondent

fullt kunnig i tyska, engelska, stenografi och maskinskrifning, erhåller genast plats. Svar till "Elektrisk 11", adresseras till S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

God framtid!

Affärskvinna, frisk och duglig, ägande något kapital, kan få ingå — och erhålla första mans plats i gammal välkänd, fin affär. Svar till "Angenäm ställning" under adress S. Gumælii Annonsb., Sthlm., f. v. b.

Föreståndarinnebefattningen

vid Södermanlands läns asyl för sinnesslöa vid Löth i Strängnäs landsförsamling är ledig från 1 febr. 1911 på grund af nuvarande föreståndarinnans iråkade sjukdom. Lön 600 kr. jämte bostad och vivre, en månads semester årligen; ömsesidig uppsägningstid tre mån. Platsen sökes senast 21 jan. hos styrelsen för Söderm. läns sinnesslöanstalter, Strängnäs. Närmare upplysningar lämnas af domprosten Norberg, Strängnäs.

Vårdarinna

för äldre sjuklig fru önskas. Sök. bör äga vana vid sjukvård, vara gladlynt och anspråkslös. Svar med löneanspråk och ref. till "Västergötland", Box 42, Göteborg.

Undersköterskeplatsen

vid Sandvikens Sanatorium ledig. Lön 350 kr. Svar före den 15 jan. till Sanatoriet, Sandviken.

En elevplats

finnes ledig vid Hernösands Hospital. 18 kr. i mån., fritt vivre och kostnadsfri utbildning. Egenhändig skriven ansökan, åtföljd af frejdebetyg, skolbetyg samt intyg öfver föregående anställning insändas till öfverläkaren, Hospitalet, Hernösand.

Kassörska.

Å fabrikskontor finnes plats ledig den 1:sta februari för en kassörska, äfven fullt kompetent i böckers förande och afslutande samt i svensk och tysk korrespondens. Svar märkt "Fabrikskontor" torde sändas till Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

Modist,

fullt skicklig i yrket samt godt sätt emot kunder, erhåller förmånlig årsplats nu eller 1 april, om svar till "Modist 1911" jämte fotografi, betygsafskrifter samt löneanspråk insändes under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Sjuksköterskelev

erhåller genast plats vid Mörsils Sanatorium. Svar med rek. till Kamrerarkontoret, Mörsil.

PÅ EGENDOM i närheten af Uppsala får som sällskap och hjälp bildad, hushållsven flicka, kunnig i matlagning och bakning, plats som medlem af familjen; litet hushåll. Jungfru finnes. Vid. Nya Inack-Byrån, Brunkebergs. 3 B, Stockholm.

EN BILDAD, barnkär och ej alltför ung flicka, som är kompetent att i husmoderns ställe med hjälp af en jungfru sköta hushållet hos en i stad bosatt tjänstemannafamilj, erhåller plats nu genast. Flera barn i åldern 4—15 år finnas. Svar med rekommendationer och foto., som genast returneras, samt uppgift om ålder och löneanspråk torde adresseras till "Husmoder" Helsingborg.

ENKEL, anspråkslös och barnkär bildad flicka får mot mindre lön plats som hjälp i hemmet, hufvudsakligast för vård m. m. af småbarn. Familjemedlem. Svar med betyg, rek. o. d., löneanspråk och helst foto., som mot porto återsändes. Adr. till fru Landtmätare Ström, Nyköping.

PLATS som bokförelserka och sällskap erhåller fint bildad dam, ej under 25 år, på egendom i Värmland hos äldre änkefru. Sökanden bör vara frisk och af ett jämnt och gladt lynne, helst musikalisk samt bör tycka om enkelt landtlif. Svar, försedt med porträtt och referenser jämte uppgift å lönepretentioner insändes till signatur "Egendom 67", under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

**Kvinnliga
arbetsområden.**

Utbildningskurser m. m.

Muntliga och skriftliga

upplysningar genom

**Fredrika-Bremer-
Förbundets Byrå,****54 Drottninggatan.****Obs! De billiga priserna.**

Till 42 öre mtr säljes ett parti Kulörta extra prima Congressgardiner 100 cm. breda, Allmogegardiner fr. 30 öre mtr. Filt och Schaggegardiner, Bordvaxduk, Tråd 95 öre duss. Foderdomestik 18 öre mtr. Ett parti bättre trädgardiner i vackra mönster. Bomullstyger fr. 30 öre mtr. Gångmattor fr. 45 öre mtr. Filtar, Gardinstuffvar, Hellylle-Cheviot, god kval. i olika färger. Allt säljes billigt.

Slumplagret**MÄSTERSAMUELSGATAN 51, II, Stockholm.****Sprid Veckotidningen DAGNY!**

Deposition & Sparkassa

5%

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.

Aktiekapital 3,000,000 kr.

Andra upplagan

Augusta Abrahamsons (brodös vid Nord. Komp.) mycket omtyckta

Märkbok med moderna stilar

har nu utkommit. Pris 1:50.

Obs.! Betydligt tillökad och förbättrad.

Första upplagan (2.000 ex.) utsåld på 9 mån.

Till salu hos Nord. Kompaniet Sthlm, Nord. Industribol. och Svea-Byrån, Göteborg, samt hos utgifvarinnan Drottninggatan 108 Sthlm.

Sprid Dagny!

Wiréns **CHINA POMADA**, välgörande för hårväxten.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från

A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.)

21 Lilla Vattugatan 21 - - - Stockholm.

Stockholms 1:a kl. dansinstitut.

34 Kungsgatan (hörn af Vasag.)

Ny termin. **Skolungdom** d. 21 jan. kl. 6 e. m. **Äldre** d. 20 jan. kl. 8 e. m. **Anteckn.** dagl. kl. 2-8 e. m. å **Institutet.** Tel. Vasas 1.

Fru Lotten Håkansson
Danslärarinna.

Tandläkare Judit Tillman

Drottningg. 58. Allm. Tel. 44 92. (44 31).

Hvard.: 1/2, 12-2 och 1/2, 6-1/2, 7 e. m.

Andra tider enl. öfverenskommelse.

Husmoderskolan i Karlstad

(börjar sin åttonde termin den 24 jan. 1911)

Undervisning i *matlagning, bakning, garnering och uppläggning, konservering, linne- och klädsömnad, barnavård m. m.* Helinackordering erhålles inom skolan. *Obs.!* Tidsenliga lokaler i för ändamålet nyinredd villabyggnad med härligt läge. Kurser omf. 1 år, 1 termin eller 6 veckor. Prospekt på begäran. Tel. 812.

Nancy Enwall.

DAMER!

Blus Nr 1103 af hvit yllebattist med riko. smakfullspetsgarnering endast 4.25. Dessutom föra vi ett rikhaltigt lager af nysilfver, dam-, herr- o. barnunderkläder, mössor, alla slags tyger o. väfnader, mattor, filtar, sängtäcken etc. Vill Ni inbespara mycket pengar, så begär genast priskurant o. gör Edra inköp hos oss! Ni får då genast bevis på sanningen af våra affärsprinciper: enbart extra **prima** varor, noterade till **lägsta** tänkbara priser! **VÄNGÅFVAN**, Vasagatan 15-17, Stockholm.

Edvin Bergs Förgylleriäffär

— Etablerad 1891 —

rekommenderas vördsamt.

OBS.!

Gamla möbler renoveras och förgyllas.

45 Nybrogatan 45.

KOSTYM-ATELIER

MASKINBRODERING

53 Drottninggatan 53, 2 tr.

Systrarna Johansson.

Riks och Allm. telefon.

Begär priskurant

innan snörlif köpes, från Franska Snörlifssömmeriet, Norrmalmstorg 1, 1 tr.

STOCKHOLM.

Största fabrik i Skandinavien för

Damhårarbeten.

Färdiga arbeten i tusental, prima svenska hår i äkta naturfärger.

Herr o. Fru E. Malmberg.

58 Klarabergsgatan 58.

Kvinnliga Juridiska Byrån, Wallingatan 12.

Kontorstid kl. 1/2, 10-4. Utför alla slags juridiska uppdrag. A. T. 183 36

Sex präktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Louise Gagner, 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn och ungdom. Bearbetning efter Kapten Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor, 39 illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

Åberopa alltid annonserna i Dagny!

Tidskriften Dagny

Hela årgånger (1887, 1889, 1892-93, 1895, 1900, 1903-05) till kr. 2: 50 och lösa häften till 30 öre å

Fredrika-Bremer-Förbundets byrå, Stockholm.

Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Centralstyrelsens i L. K. P. R. 8:e årsmöte. Af *Ellen Kleman.*

Danskt regeringsförslag om rösträtt för kvinnor.

Statsministern och vår rösträttsfråga.

En semesterfråga

Angående de förträffliga verkningarna af kvinnans rösträtt.

Historisk litteratur. *Sophie Elkan: Anckarström. Rec. af Lydia Wahlström.*

Blad ur "den svaga kvinnans" historia. Af *Metta Greger.*

"Minfru". Af *Elpis.*

Notiser.

Föreningsmeddelanden.

Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt eller bokhandel.